

Det Nærende i Forening med det Økonomiske ved Brugen af Chokolade har Arbeideren og den mindre vel stillede Klasse af Samfundet her forlængst indset, og det er nu for Tiden ikke ualmindeligt, at disse Folk, naar Pengene ere knappe, og de ikke have Raad til, eller Kønen, der jo maa arbeide med, ikke Tid til at tillade varm Mad, nyde en Kop Chokolade.

Dette Faktum turde muligens være mindre bekendt i en videre Kred, og vi tillade os herfor at gjøre opmærksom derpaa, idet vi ikke undlade at fremsætte vort Ønske at skaae Kakao for den paatænkte Toldforhøielse, som kun vil have tilfølgende, at vi se os nødsage til at notere vore Priser forholdsvis høiere, og derved istedetfor at fremme det Gode i sanitær Henseende stille det vanskelige for den ubemidlede Klasse at nyde Chokolade som et af Lægerne anerkjendt sundt og nærende Stof, og istedetfor at Chokoladen nu bøder paa Savnet af varm Mad om Middagen, vil Arbeideren være nødt til endnu flere Dage om Ugen at tye til Smørrebrødet og dets uadskillige Ledfager, Brændevinen.

Men vedtager Lovgivningen den foreslaaede Toldforhøielse paa Kakao og ei vil gjøre denne og Fabrikater deraf fri, saa tro vi med Ret at turde fordrø, at der ikke direkte arbeides den udenlandske Industri i Hænderne, og dette vil være Tilfældet, naar man som ved de sidste Toldlovsforandringer vil gaa ud paa at stille de danske Fabrikater saa ugunstig som muligt, idet nemlig før 1863 Forholdet stillede sig saaledes:

Told paa Kakao	14 Mk. 100 Pd.	Chokoladetold	15 Rd. 100 Pd.
den nugældende Told paa Kakao	4 f. pr. Pd.	—	7 f. pr. Pd.
den foreslaaede — — —	6 — — —	—	8 — — —

og hvert Paalæg i Told af Kakao er forholdsvis ugunstigere end det for den Uindviede ser ud, idet man nemlig med selve Kakaoen tillige maa fortolde den ubrugelige Stal.

Hovedprincippet ved al Industri tør siges at være saa stor Produktion som muligt, naar kun Afsetningen haves, og det er jo et simpelt Regnestykke at opstille, jo større Produktion, jo mindre Omkostninger for Fabrikanten for hvert enkelt Pund, idet vi for Chokoladefabrikationens Vedkommende tør paastaa, at der, naar en Fabrikant er tidssvarende indrettet, med de samme Maskiner og det samme Personale, ligesaa let forarbeides 1000 Pd. som 2 à 300 Pd. daglig, og hvad Forskjel dette gjør paa Omkostningerne, vil Enhver let kunne indsee.

Naar der nu ses hen til, at vore nærmeste Konkurrenter og Naboer Tydskerne arbeide uden Toldindskrænkning for henved 40 Millioner Mennesker imod vor ringe Befolkning, og imens vi ved høi Told i Norge, Sverrig, Hertugdømmerne og Tydskland ere forhindrede i at udføre til disse Lande, er det ogsaa indlysende, med hvilken Fordel de arbeide ligeoverfor os, thi dels som bemærket ere deres Fabrikationsomkostninger ved den store Produktion uendelig meget billigere, og dels kunne de med stor Produktion nøies med en forholdsvis ringe Advance, og, naar disse 2 Faktorer blive tagne med i Betragtning og holdes sammen med Toldforhøielsen af Kakao af 2 f. (inkl. Staller og Svind ved Forarbejdningen) og kun 1 f. Forhøielse af Indførselstolden paa Chokolade, tør vi paastaa, at Udlandet arbeider med større Fordel end Indlandet.

Nogen Fordel fremfor hint tro vi at være berettigede til; men vi maa i alle Fald bestemt fordrø at være ligestillede med vore udenlandske Konkurrenter.

Der fabrikeres og forbruges en Masse bitter Chokolade: Chokolade ubelukkende tilvirket af Kakao. Naar vi her indføre Kakaoen til Fabrikation svinder den ved Ristning og Afskalning fra 18 til 25 pCt. og atter ved Forarbejdningen til sin Masse 3 pCt. Disse $25 + 3 = 28$ pCt. Svind er lig med en Forhøielse af 35 pCt.

For altsaa at stilles lige med Udlandet bør Tolden af indført Chokolade, i Forhold til en Told af 6 f. for Kakao, mindst være 9 f. pr. Pd.

Ørbødigt

A. F. Baggers Efterf.

Alfred Bengon.

Brødr. Cloetta.

B. Chr. Deichmanns Fabr.=Hdl.

W. Ferslew.

J. Ottesen.

Christian F. Kehler.

A. Søbørg.